

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
2025-06-02

På grund av jäv deltar inte Katarina Lagerstedt (M) i handläggning eller beslut i detta ärende.

§ 68

KS/2025:87 - 000

Samrådsyttrande angående etablering av vindkraft vid Högaberget i Flens kommun

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna samrådsyttrande, samt

att överlämna yttrandet till SR Energy, samt

att göra nedanstående ändringar i samrådsyttrandet:

- att på sida 1 under rubriken Vindparken ändra första meningen till; SR Energy har valt platsen för vindparken efter omfattande skanningar av geografisk information med utgångspunkten att hitta områden med få motstående intressen och där goda vindförhållanden råder (vindförhållanden, terräng och elnätsförutsättningar). De aspekter som beaktas i urvalet är:
- att på sida 3 sista stycket under rubriken Sammanfattning yttrande ändra första stycket i fjärde meningen till; Bland intrång innefattas olika saker såsom etablering av energiproduktionsområde i skogsmiljö och därmed förutsättningar för biologisk mångfald och rekreation,
- att på sida 6 under rubriken Friluftsliv och rekreation ändra andra meningen till; Intrång i skogslandskapet kommer att påverka naturupplevelsen särskilt genom etablering av infrastruktur för vindkraftverken, samt
- att på sida 6 under rubriken Övriga styrdokument lägga till en mening i slutet av andra stycket. I arbetet med mål nummer 7 i Hållbarhetsprogrammet ingår ställningstagande om energislag och lämpliga platser för dessa.

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2025-06-02

Bakgrund

SR Energy AB – Scandinavian Renewable Energy AB, tidigare Stena Renewable AB, utreder möjligheten att etablera vindkraft vid Högaberget i Flens kommun, Södermanlands län. Det aktuella områdets närmaste vindkraftverk är beläget cirka 1,5 km sydöst om Flens tätort, se Figur 1 nedan. Området bedöms maximalt kunna rymma elva vindkraftverk med en totalhöjd på maximalt 270 meter. Information om den planerade vindparken har lämnats till Flens kommun och utgör underlag för detta yttrande samt ett avgränsningsområde 11 juni 2025

Syftet med avgränsningssamrådet är att belysa frågor om innehållet i kommande MKB. Eftersom verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska kommande MKB fokusera på de miljöaspekter och effekter som är relevanta för aktuell tillståndsprövning. Samrådet ska vara behjälpligt i denna avgränsning och ska enligt bestämmelserna i 6 kap. 30 § MB hållas med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten, samt med övriga statliga myndigheter, kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta
att godkänna samrådsyttrande, samt
att överlämna yttrandet till SR Energy.

Yrkanden

Emma Dahlin (M) yrkar avslag till Kommunledningsförvaltningen förslag och yrkar på ett nytt förslag om att Flens kommun vid samrådet med SR Energy yttrar sig om att avstyrka etableringen av vindkraft på Högaberget.

Berit Hyllbrant (L), Christine Zetterdahl (SD), Leif Gunnarsson (SD) och Anna Jernemalm (KD) yrkar bifall till Emma Dahlins (M) yrkande.

Anton Ragnarsson (V) och Ann-Charlotte Munter (S) yrkar avslag till Emma Dahlins (M) yrkande.

Hans Åfeldt (S) yrkar bifall till Kommunledningsförvaltningens förslag.

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2025-06-02

Björn Carlsson (C) yrkar tilläggs med att göra nedanstående ändringar i samrådsyttrandet:

- att på sida 1 under rubriken Vindparken ändra första meningen till; SR Energy har valt platsen för vindparken efter omfattande skanningar av av geografisk information med utgångspunkten att hitta områden med få motstående intressen och där goda vindförhållanden råder (vindförhållanden, terräng och elnätsförutsättningar). De aspekter som beaktas i urvalet är:
- att på sida 3 sista stycket under rubriken Sammanfattning yttrande ändra första stycket i fjärde meningen till; Bland intrång innefattas olika saker såsom etablering av energiproduktionsområde i skogsmiljö och därmed förutsättningar för biologisk mångfald och rekreation,
- att på sida 6 under rubriken Friluftsliv och rekreation ändra andra meningen till; Intrång i skogslandskapet kommer att påverka naturupplevelsen särskilt genom etablering av infrastruktur för vindkraftverken.
- att på sida 6 under rubriken Övriga styrdokument lägga till en mening i slutet av andra stycket. I arbetet med mål nummer 7 i Hållbarhetsprogrammet ingår ställningstagande om energislag och lämpliga platser för dessa.

Björn Carlsson (C) yrkar bifall till Kommunledningsförvaltningens förslag och avslag till Emmas yrkande.

Anton Ragnarsson (V), Ann-Charlotte Munter (S), Hans Åfeldt (S) och Stefan Zunko (S) yrkar bifall till Björn Carlssons (C) tilläggsyrkanden.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det förutom Kommunledningsförvaltningens förslag finns ett avslagsyrkande, ett nytt förslag samt ett tilläggsyrkande.

Vid ställdes proposition på Kommunledningsförvaltningens förslag mot Emma Dahlins (M) förslag finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar att bifalla Kommunledningsförvaltningens förslag.

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2025-06-02

Votering begärs.

Följande propositionsordning läses upp och godkänns. Den som vill bifalla Kommunledningsförvaltningens förslag röstar JA. Den som vill bifalla Emma Dahlins (M) förslag röstar NEJ.

6 ledamöter röstar JA och 5 ledamöter röstar NEJ.

JA-röster avger:

Ann-Charlotte Munter (S), Daniel Ljungkvist (S), Stefan Zunko (S), Hans Åfeldt (S), Björn Carlsson (C) och Anton Ragnarsson (V).

Nej-röst avger:

Emma Dahlin (M), Anna Jernemalm (KD), Christine Zetterdahl (SD), Leif Gunnarsson (SD) och Berit Hyllbrant (L).

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat att bifalla Kommunledningsförvaltningens förslag.

Vid ställd proposition på Björn Carlssons (C) tilläggsyrkande finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar att bifalla densamma.

Reservationer

Berit Hyllbrant (L), Anna Jernemalm (KD), Christine Zetterdahl (SD) och Leif Gunnarsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Emma Dahlin (M) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

"Vi Moderater anser att det är viktigt att redan tidigt i processen tydligt redogöra för sin uppfattning. Vi anser att en etablering av vindkraft på det föreslagna området kommer att ha en direkt negativ inverkan på Flens kommun. Flens kommun behöver stärka sin attraktionskraft, inte minska den.

Mot ovanstående föreslog vi därför kommunstyrelsen att Flens kommun vid samrådet med SR Energy, yttra sig om att avstyrka etableringen av vindkraft på Högaberget.

Som motivering till förslaget lämnar vi följande yttrande:

SR Energy vill etablera en vindkraftsanläggning på Högaberget i Flens kommun. Ett samrådsunderlag (daterat 2025-01-21) är inskickat till Länsstyrelsen, vilka

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2025-06-02

gjort ett så kallat "Tidigt yttrande över samrådsunderlaget" (2025-03-25). Vindkraftsanläggningen ska enligt samrådsunderlaget bestå av 11 vindkraftverk, 270 meter höga (max) på ett område på 620 ha ca 1,5 km sydöst om Flens tätort.

Området har idag till stor del en karaktär av ett ostört naturområde, inga allmänna bilvägar men skogsvägar som används för skogsbruket, relativt lättillgängligt till fots och nyttjas därför för rekreation, motion och jakt. Området har ett mycket rikt djurliv samt ett flertal mindre sjöar. (Delar av Länsstyrelsens beskrivning)

Det saknas idag bra strategier i Flens kommun för förnyelsebar energi. Som politiker har vi ett ansvar att värna medborgarnas hälsa och möjligheter till ett gott liv i vår kommun, vilket inte är förenligt med en utbyggnad av vindkraften. Beslut kring energiförsörjning i vår kommun måste tas med långsiktig hållbarhet och lokal acceptans i fokus. Vi Moderater anser att vid etableringar i den här storleksordning, som påverkar våra invånare i hög utsträckning, måste per automatik innebära att politiken är involverad under hela processen.

Enligt den antagna översiktsplanen i Flens kommun består Högaberget till stor del av ett ostört naturområde och är utpekad som ett område för närrekreation och friluftsliv. Samma översiktsplan, som vi Moderater ställt oss bakom (KF 2018-09-29 §121), vårdar och värnar om landsbygden, tar hänsyn till landskapsbilden, till natur- och kulturmiljöer, friluftsvärden och värden som är särskilt betydelsefulla för besöksnäringen.

*I Flens kommun har vi ett Hållbarhetsprogram (KF 2020-10-22 §99), som ska vara det övergripande styrdokumentet med långsiktiga ambitioner för att nå en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling i kommunen **där inget mål ska nås på bekostnad av något annat** och utgör tillsammans en gemensam horisont att sträva mot. Hållbarhetsprogrammet har bland annat målsättningar om att:*

- andelen förnybar energiproduktion har ökat i Flens kommun. Kommunen underlättar för etableringar av till exempel el-, biogas-, och biokolsproduktion och är drivande i arbetet med ett flertal nya egna anläggningar, framförallt för elproduktion (Mål 7)*
- säkerställa att potentiella nyetableringar har minsta möjliga negativa påverkan på miljö och klimat (Mål 8)*

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2025-06-02

- *turism och besöksnäring utvecklas med särskilt fokus på kommunens natur-, kultur- och friluftsvärden (Mål 8)*
- *öka friluftsliv, naturupplevelser och kulturliv runt om i kommunen (Mål 15) det finns god tillgång till attraktiva och hälsosamma bostäder i olika prisklasser, storlek och upplåtelseform (Mål 11)*
- *den biologiska mångfalden bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt i kommunens skogs- och parkförvaltning (Mål 15)*
- *människor har tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd. Det finns gott om tätortsnära natur som ger goda förutsättningar för ett aktivt friluftsliv (Mål 15)*
- *det finns en god kunskap i kommunorganisationen och bland invånare om att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl (Mål 15) Vi Moderater är starkt kritiska till placeringen av vindkraftsanläggningen på Högaberget. Vi anser att det är flera mål i Hållbarhetsprogrammet som starkt får stå tillbaka, för att uppnå ett annat mål.*

Den föreslagna placeringen av vindkraftsanläggningen innehåller också en stor del företagare, särskilt inom skogs- och jordbruk och besöksnäring. De som driver företag och bor på vår landsbygd förtjänar att respekteras precis som alla andra företag i vår kommun, stora som små. De är en del i utvecklingen av vårt näringslivsklimat, bidrar till attraktivitet, arbetstillfällen och en levande landsbygd.

Flens kommun har i sin flerårsplan (Strategisk plan) en målsättning om ökad befolkningstillväxt, 17 000 invånare till 2030, (KF 2023-09-25 §96).

Vi Moderater anser att en etablering av vindkraft på det föreslagna området kommer att ha en direkt negativ inverkan på Flens kommun, för att nämna några:

- *starkt minskad attraktivitet för hela kommunen men främst Flens stad då området ligger 1,5 km från Bjuren.*
- *minskade attraktiviteten kommer med all sannolikhet innebära fallande fastighetspriser*
- *minskad attraktivitet kommer drastiskt förändra möjligheten att attrahera fler invånare*
- *minskad attraktivitet leder också till en ökad utflyttning, vilket kan i sin tur även påverka t ex kollektivtrafikens utveckling. Goda pendlingsmöjligheter är en stark attraktionskraft idag*
- *en minskad befolkning har många negativa konsekvenser t ex minskade kommunala skatteintäkterna och avgifterna,*

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2025-06-02

- *mycket stort intrång på ett stort naturområde nära tätorten. Området består av strandskogar, sumpskogar och myrmarker, där myrmark är klassad med högt naturvärde. Området används flitigt för rekreation och fritid. I området finns bland annat fiskgjuse, havsörn och kungsörn. Naturen är en av Flens kommuns starkaste attraktionskrafter.*

Flens kommun behöver stärka sin attraktionskraft, inte minska den. Vi har med andra ord svårt att se ev fördelarna med denna etablering.

Den antagna energi- och klimatplanen (KF 2024-04-29 §43), finns det en målsättning om "effektiv samverkan mellan kommunorganisationen och elmarknadens aktörer för att bidra till öka kapacitet på elnätet till förmån för företagare och medborgare i Flens kommun." Vi Moderater har ställt sig bakom planen men även på det här området, anser vi, att det är för många andra strategiska områden som får stå tillbaka för att uppfylla enskilda mål.

Vi Moderater anser att tillståndsprocesser av alla typer av ärenden ska vara effektiva, förutsägbara och hanteras skyndsamt. Vi Moderater anser därför att det är viktigt, att när en kommun är negativ till etableringen av vindkraft, redan tidigt i processen tydligt redogör för sin uppfattning (Vägledning om kommunal tillstyrkan vid tillståndsprövning av vindkraftverk, 2015, Energimyndigheten). Diskussionerna kring ev etablering av vindkraft på Högaberget har skapat stor oro hos våra medborgare och skapat en stor opinion. Det är inte rätt att låta våra medborgare leva i onödig oro under lång tid, inte heller rätt att låta en aktör jobba under en lång tid och sen drabbas av det kommunala vetot sent i processen. Flens kommun står för stora utmaningar på många områden och behöver lägga all tid på dessa.

Med ovan beskrivna nackdelar och motsättningar till kommunens antagna styrande dokument, anser vi Moderater att den föreslagna placeringen för vindkraft är fel.

Mot ovanstående yrkar vi att Flens kommun vid samrådet med SR Energy yttra sig om att avstyrka etableringen av vindkraft på Högaberget."

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
2025-06-02**Protokollsanteckningar**

Ann-Charlotte Munter (S), Daniel Ljungkvist (S), Stefan Zunko (S), Hans Åfeldt (S), Björn Carlsson (C), Ingegärd Branting (C), Anton Ragnarsson (V) och Katarina Johansson (MP) lämnar följande protokollsanteckning:

"Vi som står bakom beslutet att godkänna yttrandet inför samråd gällande den föreslagna vindkraftsetableringen vid Högaberget vill lämna följande protokollsanteckning:

Det beslut som kommunstyrelsen idag fattat handlar om att möjliggöra ett samråd – en process där invånare, föreningar, myndigheter och andra berörda får möjlighet att komma till tals, inte att ta ställning till ett slutgiltigt ja eller nej till etableringen.

Det slutgiltiga ställningstagandet till en eventuell vindkraftspark ligger hos kommunfullmäktige, inte hos kommunstyrelsen. Det vore fel att i detta skede föregripa den demokratiska processen.

Vi anser att det är avgörande att vi som politiska partier får den tid och det beslutsunderlag som krävs för att göra en seriös och välgrundad bedömning. Ansökningsprocessen är ännu i ett tidigt skede och samrådet är en del av det arbete som krävs för att samla in information och synpunkter.

Vi vill betona att vi förstår att frågan väcker starka känslor hos många. Det handlar om vårt gemensamma landskap, vår livsmiljö och vår framtid. Just därför är det så viktigt att processen får ske steg för steg, med öppenhet och respekt för allas perspektiv. För att vi ska kunna fatta ett klokt och rättvist beslut längre fram behöver vi först ta del av all tillgänglig information – och det är just det samrådet syftar till.

Vi kommer att fortsätta lyssna, läsa in oss och föra dialog med respekt för både processen och invånarna innan vi tar ställning i frågan."

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2025-06-02

Berit Hyllbrant (L) lämnar följande protokollsanteckning:

"Vindkraftsanläggningen vid Högaberget föreslås ha 11 vindkraftverk med en maxhöjd på 270 meter ca 1,5 km sydväst om Flens tätort. Detta förslag till etablering riskerar att påverka bostads- och rekreationsområden och hela vår kommuns attraktivitet negativ. Här finns fina och värdefulla områden för återhämtning, friluftsliv och sportaktiviteter. Vi vet ännu inte vilka miljö- och hälsoeffekter som följer med ett så stort vindkraftsprojekt.

Innan beslut fattas om att godkänna en ansökan bör det utöver åsikter och känslor hos de boende i närområdet även beaktas att ett för kommunen viktigt orört naturområde sannolikt går förlorat för all framtid. Den biologiska mångfalden med dess rika djur- och växtliv kommer att påverkas negativt.

Det är viktigt att väga in det grundläggande demokratiska perspektivet. Vi Liberaler har lyssnat på många kommuninvånare som visat stark oro inför det föreslagna projektet. Vindkraft behövs – men vindkraftsparker passar inte överallt, framför allt inte på Högaberget i närheten av attraktiva bostadsområden och värdefulla rekreationsområden.

Flens kommun behöver modiga politiker som gagnar Flens invånare och dess framtid.

Med ovanstående yrkar Liberalerna i Flen att Flens kommun snarast ska yttra sig om att avstyrka etableringen av vindkraft på Högaberget."

Christine Zetterdahl (SD) lämnar nedanstående protokollsanteckning:

"Gällande samrådsyttrande så har vi Sverigedemokrater tagit ställning i ett tidigt skede,

Vi säger nej till etablering av vindkraftspark.

En etablering ger inte någon vinning för Flens kommun, det skulle endast innebära nackdelar såsom, skövling av skog, negativ påverkan för djur och natur, minskat värde på fastigheter, mikropåverkan som förs vidare till våra vattendrag, ljud och ljus som är en hälsorisk för de som bor i området, etablerade företag, skogs och jordbruk kommer påverkas negativt.

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2025-06-02

Området vid Höga berget är ett rekreationsområde som ska förbli ostört och orört.

Vi reserverar oss mot beslutet som togs på kommunstyrelsen 2/6 2025"

Skickas till:
Akt
SR Energy AB